

(อม.๔๙)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๒/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๔ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	อัยการสูงสุด	โจทก์
	นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑	
	นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒	
	นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓	
	นายอภิชาติ จันทรสกุลพร ที่ ๔	
	นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕	
	นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖	
	นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗	
	บริษัท เพรซิเดนท์ อะกรี เทรตติ้ง จำกัด ที่ ๘	
	บริษัท ซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ไทย เอน หยู	
	อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงาน
ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๓/๒๕๖๕

ระหว่าง	อัยการสูงสุด	โจทก์
	นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ที่ ๑	
	บริษัท พาสทิญา ไทย จำกัด ที่ ๒	
	บริษัท นามแพทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓	
	บริษัท พรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔	
	นางสาวสุภาวิดา หรือกัญญ์ปภัส คงสุข หรือคงสุขอิทธิทรัพย์ ที่ ๕	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงาน
ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

โจทก์และจำเลยที่ ๑ อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ลงวันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๖๔

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมพิจารณา
เป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า
จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔
ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ สั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจน มีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลับกรงโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการ หรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใด มาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการสำนักงานรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและฐานะกรรมการ

ผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคล จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของ นายประชา มาสินนธ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคล โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อกิจการร่วมค้าบริษัท ไทย เชน อยุธยา อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัท นามแพพท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมา จำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ซิลเวอร์อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด สืบเนื่องจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาะสมให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคาร มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการมี ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้น การเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้การเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคาร เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ร่วมกันกระทำความผิดและสนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติโดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ กรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการพิจารณากันกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยเจตนาเพื่อกระทำความผิด

ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการ ร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โคตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน ผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะชาติดึงเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ แล้วกำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการ จากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย โดยจำเลยที่ ๑ ให้นำบันทึกดังกล่าวเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการลดภาระลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการ อันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ

กับส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำโครงการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว ซึ่งเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และจำเลยที่ ๑ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติ ให้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ประธานคณะกรรมการ พิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการ ในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า เป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ด้วย แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการ ให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการ หลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และผู้ประกอบการ ตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติ จากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญา ในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำความผิด ต่างกรรมกัน กล่าวคือ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙

รับเงิน จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากบริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซี จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัท กิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าเอสเอสอี - พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท ไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท ไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าระหว่างจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนกับจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท ธนาถ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้

ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ชินเท็ค-ไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ และเมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงิน จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ. ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ. ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ กับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา กับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทลุง ริบเงิน จำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก และจำเลยที่ ๑๐ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวได้เพราะสูญหายหรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก และจำเลยที่ ๑๐ กับพวก ร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าว

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่จำเลยดังกล่าวไม่มาศาลและศาลออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยนั้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เมื่อจำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมา ศาลจึงไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำของ จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว ให้จำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว ให้จำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๔๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง เป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๐ จำคุก ๔ ปี นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ. ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุก จำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้ปรับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำเลยที่ ๒๔ ในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญานั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องจึงไม่อาจนับโทษต่อได้ หากจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ริบเงิน จำนวน

๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่รับชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งรับภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่า จำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระ จำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระ จำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่รับเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะ จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

โจทก์และจำเลยที่ ๑ อุทธรณ์

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์อุทธรณ์โจทก์ อุทธรณ์จำเลยที่ ๑ คำแก้อุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ส่วนการไต่สวนของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) พยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนกับคำแถลงการณ์ด้วยปากของจำเลยที่ ๑ แล้วข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคลและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุม กำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ สั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรีและสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๑ จึงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอ

คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการ ประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของ นายประชา มาสินนถ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคล โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ กิจการร่วมค้าบริษัท ไทย เชน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัท นามแพพท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ รัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติรับผิดชอบดำเนินโครงการดังกล่าว กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัย จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะจำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย การยื่นข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ โดยผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน ไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ และวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะส่วนของงานก่อสร้างนั้น ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติและอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้ง นายประสาน ตันประเสริฐ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นประธานกรรมการและกรรมการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร หรือที่โออาร์ใหม่ ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทรให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทร สำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกัน การปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว ไม่อนุญาตให้เปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ประกอบการ แต่ให้สิทธิผู้ประกอบการรายใหม่นำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้ โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ การเคหะแห่งชาติจึงนำแนวทางดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลับกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการดังกล่าว มีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติ ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ขยายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขยายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการ ของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญารอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญา ที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรร หน่วยก่อสร้างต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติซึ่งมีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคาร

แต่ละประเภทแล้ว ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยกำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) บริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซี จำกัด กิจการร่วมค้าเอสเอสอี - พีเจดีซี บริษัท ไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด และบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ซึ่งได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติกับได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ข้อแรกมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า คตส. แต่งตั้ง นายแก้วสรร อติโพธิ เป็นประธานอนุกรรมการไต่สวนโครงการบ้านเอื้ออาทร เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แต่ นายแก้วสรร ไต่สวนพยานบางปากโดยพลการ ตั้งแต่วันที่

๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ตามเอกสารท้ายอุทธรณ์หมายเลข ๓ ถึง ๕ การไต่สวนของ นายแก้วสรร ตั้งแต่แรกกระทำโดยไม่มีอำนาจ การไต่สวนของ คตส. จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงเอกฉันท์ เห็นว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ตามเอกสารหมาย จ.๑ แฟ้มที่ ๑ หน้า ๒๙ ถึง ๓๒ ซึ่งประกาศใช้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ คตส. และคณะกรรมการไว้และแต่งตั้งให้ นายแก้วสรร เป็นคณะกรรมการ คตส. ซึ่งข้อ ๑๐ ของประกาศดังกล่าวกำหนดว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศฉบับนี้ ให้ คตส. มีอำนาจตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้ นายแก้วสรร ให้การต่อคณะกรรมการไต่สวนตามเอกสารหมาย จ.๑ แฟ้ม ๑ หน้า ๑ ถึง ๒๘ และเบิกความเป็นพยานได้ความว่า พยานได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการตามประกาศฉบับดังกล่าว เหตุที่ คตส. ตรวจสอบกรณีจัดซื้อจัดจ้างเอกชน โดยการเคหะแห่งชาติในโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากพยานในฐานะเลขานุการ คตส. ได้รับหนังสือฉบับลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ จากผู้ที่ใช้ชื่อว่า พนักงานการเคหะแห่งชาติให้รายละเอียดเรื่องจำเลยที่ ๑ กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่กรณีจัดซื้อจัดจ้างเอกชนโดยการเคหะแห่งชาติในโครงการบ้านเอื้ออาทร พยานจึงนำข้อเท็จจริงที่ได้จากหนังสือร้องเรียนฉบับดังกล่าวเสนอต่อ คตส. เพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๙ วาระที่ ๔ ข้อ ๔.๓.๑ คตส. มีมติให้รับเรื่องไว้ตรวจสอบ ต่อมาวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ วาระที่ ๔ ข้อ ๔.๒.๙ คตส. มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีจัดซื้อจัดจ้างเอกชน โดยการเคหะแห่งชาติในโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นไปโดยมิชอบ จนก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่อำนาจและประชาชนอย่างร้ายแรง โดยมีพยานเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ตามคำสั่งที่ ๗/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ เมื่อผลการตรวจสอบมีมูลเหตุอันเชื่อได้ว่ามีกระบวนกรทุจริต อนุกรรมการตรวจสอบจึงรายงานต่อ คตส. จากนั้น คตส. มีมติเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ในการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๐ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน คตส. และมีคำสั่งที่ คตส. ๐๑๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน กรณีกล่าวหาจำเลยที่ ๑ กับพวก รวม ๑๓ คน ซึ่งคำสั่งและการและคำเบิกความดังกล่าวสอดคล้องกับคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบ

ที่ ๗/๒๕๔๙ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ฉบับลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ เอกสารหมาย จ.๑ แฟ้มที่ ๑ หน้า ๔๓ ที่ระบุว่า นายนาม ยิ้มแย้ม ประธานกรรมการตรวจสอบอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบว่าด้วยการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมี นายแก้วสรร เป็นประธานอนุกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่ปรากฏในรายงานการสอบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเอกสารคำกล่าวโทษว่า การจัดซื้อจัดจ้างเอกชนโดยการเคหะแห่งชาติในโครงการบ้านเอื้ออาทรระยะที่ ๔ มูลค่าโครงการหนึ่งแสนหกหมื่นล้านบาทเป็นไปโดยมิชอบ ได้สัญญาและคู่สัญญาที่น่าเชื่อถือมุ่งขายที่ดินราคาแพงให้แก่รัฐ จนก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่รัฐและประชาชนอย่างร้ายแรงเพื่อเสนอคณะกรรมการตรวจสอบวินิจฉัยว่ามีมูลคดีที่น่าเชื่อถือหรือไม่ และมีข้อกล่าวหาบุคคลใดบ้างข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายแก้วสรร ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานอนุกรรมการตรวจสอบโครงการบ้านเอื้ออาทรระยะที่ ๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ แล้ว นายแก้วสรร จึงมีอำนาจรวบรวมพยานหลักฐานตั้งแต่วันดังกล่าวเป็นต้นไป ซึ่งรวมถึงอำนาจในการสอบปากคำพยานบางปาก ในวันที่ ๑๕, ๑๖ และวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ วันที่ ๒๓ และวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ด้วย การไต่สวนพยานของ นายแก้วสรร จึงเป็นการไต่สวนที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วส่วนที่คณะกรรมการตรวจสอบมีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบที่ คตส. ๐๑๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนกรณีกล่าวหาจำเลยที่ ๑ กับพวก ร่วมกันกระทำความผิดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเอกชน โดยการเคหะแห่งชาติโครงการบ้านเอื้ออาทร (กรณีบริษัท พาสทิพย์ไทย จำกัด) ฐานเป็นพนักงานหรือเจ้าพนักงานร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามเอกสารหมาย จ.๑ แฟ้มที่ ๑ หน้า ๓๓ ถึง ๓๖ นั้น เป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนภายหลังจากที่ นายแก้วสรร ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการตรวจสอบแล้ว การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และที่จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เนื่องจากอัยการสูงสุดแจ้งข้อไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้และตั้งคณะทำงาน ตามสำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๔๙.๒/๓๒๔ ฉบับลงวันที่

๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ เอกสารทำยุทธวิธีหมายเลข ๑๓ แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการประชุมหาข้อยุติร่วมกันตามข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าวก่อนฟ้อง ทั้งชั้นพิจารณาโจทก์ไม่ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีการประชุมหรือตามข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าวนั้น องค์คณะวินิจฉัยยุทธวิธีเสียงเอกฉันท์ เห็นว่า ทางใต้สวนปรากฏข้อเท็จจริงว่าก่อนมีการฟ้องคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดได้แต่งตั้งผู้แทนเป็นคณะทำงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ เพื่อพิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ โดยมีการประชุมเพื่อพิจารณาร่วมกันเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑ ตามรายงานการประชุม เอกสารหมายเลข จ. ๓๕๔ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๙๓๒ ถึง ๙๔๘ ซึ่งการประชุมครั้งสุดท้าย คณะทำงานผู้แทนฝ่ายคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะผู้แทนฝ่ายอัยการสูงสุดพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติทุกข้อแล้ว ก่อนมีการส่งสำนวนให้อัยการสูงสุดฟ้องเป็นคดีนี้ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง อุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ขอนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ข้อต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามฟ้องหรือไม่ โดยจำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า จำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจหน้าที่อนุมัติหน่วยก่อสร้างและรับซื้อโครงการ แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ กคช. คดีนี้ ไม่มีบุคคลให้ถือเป็นพนักงานจึงเป็นกรณีที่ไม่มีการกระทำความผิดตามฟ้องและไม่มีตัวการกระทำความผิดศาลจึงไม่อาจลงโทษจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนพนักงานกระทำความผิดได้เพราะเกินจากฟ้องขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ การอนุมัติหน่วยก่อสร้างหรือการอนุมัติให้ผู้ประกอบการได้เข้าเป็นคู่สัญญาขายโครงการให้แก่การเคหะแห่งชาติ เป็นกรณีปฏิบัติงานให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้การเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เอกสารหมายเลข จ. ๑๓๓ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๔ ถึง ๑๐ เป็นเรื่อง การซื้อหรือจัดหา อันเป็นอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการ กคช. ตามมาตรา ๑๖ (๑) ประกอบมาตรา ๙ (๑) และมาตรา ๖ มิใช่การกำกับดูแลโดยทั่วไป แม้จำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงาน แต่จำเลยที่ ๑ มิได้มีอำนาจหน้าที่ตามฟ้องโจทก์ จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม)

หากมีความผิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่คณะกรรมการ ผู้ว่าการและพนักงานของ กคช. เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยไม่อาจนำประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงเอกฉันท์ เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) บัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจู่ใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ดังนี้ การที่จะเป็นความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวในส่วนของการกระทำจะต้องเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๒๘ ยังบัญญัติด้วยว่า ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ กคช. เพื่อการนี้ อาจสั่งให้ กคช. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ กคช. ได้ จำเลยที่ ๑ จึงเป็นบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เช่นนี้ เมื่อโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นนโยบายของรัฐบาล จำเลยที่ ๑ ย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการออกนโยบาย กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้าง หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติในการยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรของผู้ประกอบการ การแก้ไขปัญหาความล่าช้าที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการโครงการ รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติฉบับเดิม และออกประกาศการเคหะแห่งชาติฉบับใหม่ หรือสั่งให้การเคหะแห่งชาติปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้โครงการดังกล่าวบรรลุผลตามนโยบายรัฐบาล หากข้อเท็จจริงทางไต่สวนฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจู่ใจเพื่อให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่จำเลยที่ ๑ หรือผู้อื่น การกระทำของจำเลยที่ ๑ ย่อมครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) แล้ว กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ปัญหาอื่นในข้อนี้อีก เพราะไม่ทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลง อุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ข้อต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชืดใจหรือจงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นหรือไม่ โดยจำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า พยานโจทก์ปากนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย นายเสวก ศรีสุชาติ กรรมการบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด นายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล กรรมการบริษัท กิจกรรมร่วมค้าพีซีซี จำกัด นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัท ไซน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจกรรมร่วมค้าเอสเอสอี - พีเจดีซี นางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัท ไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เกิดจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกหลวง หรือโดยมิชอบด้วยประการอื่น อันเป็นพยานที่ต้องห้ามมิให้รับฟัง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๙ วรรคสอง โดย นายแก้วสรร ประธานอนุกรรมการไต่สวนใช้วิธีจงใจให้คำมั่นสัญญา รวมทั้งข่มขู่พยานให้ให้ความร่วมมือกับตน โดยหากผู้ประกอบการรายใดให้ความร่วมมือจะกันไว้เป็นพยาน แต่หากไม่ให้ความร่วมมือจะดำเนินคดีฐานเป็นผู้สนับสนุนการให้สินบนเจ้าพนักงานทั้งการกันเป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓/๖ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองฯ ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๕๔ การกันบุคคลไว้เป็นพยานต้องมีได้เกิดจากการชูเชิญ หลอกหลวง หรือโดยมิชอบด้วยประการอื่นใด และบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา นั้น จะต้องมิได้เกิดจากการข่มขู่ หลอกหลวง หรือโดยมิชอบด้วยประการอื่นใดเพื่อขอให้กันตนไว้เป็นพยาน แต่ นายแก้วสรร ปฏิบัติต่อพยานกลับจงใจให้คำมั่นสัญญา และผู้ที่ถูกกล่าวหาได้เป็นผู้ขอให้กันตนไว้เป็นพยาน นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงเอกฉันท์ เห็นว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ วรรคสอง (๒) กำหนดให้ คตส. มีอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ คตส.ใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งขณะที่มีการไต่สวนไต่สวนโครงการบ้านเอื้ออาทร

ระยะที่ ๔ เมื่อปี ๒๕๕๐ ถึงปี ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังไม่มีบทบัญญัติการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี ประกอบกับทางไต่สวน นายแก้วสรร เบิกความว่า เมื่อพยานตรวจสอบพบว่ามี การจ่ายเงินล่วงหน้าเลยสงสัยว่าเงินดังกล่าวไปที่ไหน พยานจึงตรวจสอบเฉพาะรายใหญ่พบว่าเงินจากรายใหญ่ไหลเข้าไปที่จำเลยที่ ๔ ซึ่งพยานเชื่อว่าเป็นตัวแทนของจำเลยที่ ๑ พยานจึงเรียกผู้ประกอบการทั้งสิบเอ็ดรายมาให้การถึงเหตุที่จ่ายเงินไป ก่อนที่จะเรียกผู้ประกอบการมาให้การ พยานได้ขออำนาจและปรึกษา คตส. ว่าถ้าผู้ประกอบการให้ความร่วมมือโดยให้ความจริงก็จะกันไว้เป็นพยาน นายกล้านรงค์ จันทิก บอกว่าทำได้ซึ่งจะทำให้ผู้ให้สินบนขัดทอดไปถึงผู้เรียกสินบนและมีเหตุผลที่จะกันไว้เป็นพยานได้ พยานจึงนำติดังกล่าวมาแจ้งให้ผู้ประกอบการทั้งสิบเอ็ดรายทราบว่า ถ้าให้ความร่วมมือจะกันไว้เป็นพยาน ซึ่งมีผู้ประกอบการ ๘ รายให้การว่าได้รับการติดต่อจากตัวแทนของจำเลยที่ ๑ จึงยอมจ่ายเงิน พยานจึงแจ้งข้อกล่าวหาเฉพาะ ๓ รายที่ไม่ยอมให้ความร่วมมือ และเบิกความตอบจำเลยที่ ๑ ว่า พยานขออำนาจปรึกษา คตส. ว่าถ้าผู้ใดให้ความร่วมมือโดยการตามความจริงจะกันไว้เป็นพยาน คตส. ว่าสามารถทำได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการไต่สวนที่ นายแก้วสรร เป็นประธานสอบถ้อยคำ นางชดช้อย นายพิบูลย์ นายเสวก นายสุรเชษฐ นายสุวิเชียร และ นายนิมิตร เป็นพยาน แล้วส่งสำนวนการไต่สวนไปยัง คตส. ต่อมาวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ในการประชุมพิเศษของ คตส. ครั้งที่ ๗/๒๕๕๑ คตส. ได้วินิจฉัยชี้มูลความผิดจำเลยที่ ๑ กับพวก โดยมีได้แจ้งให้ดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่กันไว้เป็นพยาน แต่อย่างไรก็ตามรายงานการตรวจสอบเอกสารหมาย จ. ๓๕๑ แฟ้มที่ ๓๖ และที่ ๓๗ ถือได้ว่าเป็นกรณีที่ คตส. เห็นชอบให้กันบุคคลดังกล่าวเป็นพยานเพราะคำให้การเป็นประโยชน์ต่อการไต่สวน ทั้งการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีเป็นเพียงวิธีการของเจ้าพนักงานในการแสวงหาให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานเมื่อมิได้มีการจงใจให้พยานต้องให้การผิดไปจากมูลความจริง และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการไต่สวนได้กำหนดเนื้อหาที่พยานต้องให้การไว้เป็นการล่วงหน้า หรือมีการชี้นำพยานว่าต้องให้การยืนยันไปในทางใดโดยพยานมีอิสระที่จะให้การไปตามความรู้เห็นของตน จึงมิได้เป็นพยานชนิดที่เกิดขึ้นจากการจงใจหรือมีคำมั่นสัญญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ และรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความจริงได้ แม้ต่อมาจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเรื่อง การกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ที่จำลองที่ ๑ อุทธรณ์ว่า จำเลยที่ ๑ ไม่เคยแต่งตั้งจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษา การที่จำเลยที่ ๔ เรียกเงินจากผู้ประกอบการโดยมิชอบเป็นการกระทำของจำเลยที่ ๔ เอง โดยลำพังนั้นทางไต่สวน นายประธาน ต้นประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติให้การต่อ คตส. ตามเอกสารหมายเลข จ. ๒ แฟ้มที่ ๑ หน้า ๖๑ ถึง ๙๓ และเบิกความได้ว่า จำเลยที่ ๔ มาพบพยานแล้วแนะนำตัวว่าเป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ พร้อมแนะนำด้วยว่าจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการส่วนตัว นายสรุทธิ ตั้งกาพล รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติและเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๒๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓๕๙ ถึง ๔๑๔ และเบิกความได้ว่า พยานทราบว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาที่ไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ เนื่องจากมีการส่งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและกำหนดการประชุมให้จำเลยที่ ๔ รวม ๗ ครั้ง ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๓๙ ถึง จ. ๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๖ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ โดยระบุว่า เรียน ที่ปรึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทรสกุลพร) มีพยานลงนามในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เหตุที่พยานลงนามในหนังสือนำเสนอ เนื่องจาก นายสุพจน์ มัชฌิมวิบูลย์ ผู้อำนวยการกองการประชุม การเคหะแห่งชาติ แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปในทางปฏิบัติว่า เจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติ จะต้องส่งเอกสารดังกล่าวให้ที่ปรึกษาและเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งได้ปฏิบัติติดต่อกันมาโดยตลอด เอกสารที่จัดส่งไปนั้นเป็นหนังสือนำเสนอ มีการออกเลขที่ราชการ ลงวันที่ มีข้อความว่า ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติกำหนดให้มีการประชุม คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ... จึงขอส่งเอกสารประกอบการประชุมดังกล่าวมาพร้อมนี้ นายสุพจน์ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๔๔ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๐๑ ถึง ๒๗๒

และเบิกความได้ว่า กองการประชุมเคยจัดส่งวาระการประชุมและแฟ้มเอกสารประกอบการประชุม คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้ที่ปรึกษาของรัฐมนตรี ขณะจำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ คือ นายสรุฒิ เป็นผู้ส่งและลงนามในหนังสือนำส่ง และที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ คือ จำเลยที่ ๔ เห็นว่า แม้ นายสุพจน์ และ นายสรุฒิ เบิกความแตกต่างกันถึงผู้สั่งให้จัดทำหนังสือเอกสารหมาย จ. ๑๓๙ ถึง จ. ๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ ก็ตาม แต่ นางดาริยา สมภู ร่องผู้อำนวยการกองการประชุม และเลขานุการ การเคหะแห่งชาติให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๕๒ แฟ้มที่ ๑๓ หน้า ๑ ถึง ๕๐ ว่า หนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติระบุเรื่อง ขอเชิญประชุม พร้อมทั้งเรียนแจ้งท้ายเพื่อให้ นายสรุฒิ ลงนาม ซึ่งแจ้งท้ายจะระบุรายชื่อผู้ที่เข้าร่วมประชุมด้านหลังของหนังสือเชิญประชุม โดยมีรายชื่อของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทั้งหมด พยานได้รับคำสั่งจาก นายสรุฒิ ให้จัดทำหนังสือพร้อมเอกสารประกอบการประชุมของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้จำเลยที่ ๔ ในฐานะที่ปรึกษาจำเลยที่ ๑ ด้วย และ นางอรพินทร์ ศักดิ์วีระกุล พนักงานบริหารงานทั่วไป ๙ มีหน้าที่กำกับดูแลงานของกองการประชุมและเลขานุการ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๔๕ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๗๓ ถึง ๒๙๘ ว่า กองการประชุมเคยส่งวาระการประชุมและแฟ้มเอกสารประกอบการประชุม คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในสมัยจำเลยที่ ๑ โดยมี นายสรุฒิ เป็นผู้ส่งและลงนามในหนังสือนำส่งที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ คือ จำเลยที่ ๔ คำให้การดังกล่าว จึงสนับสนุนคำเบิกความของ นายสุพจน์ ให้มีน้ำหนักรับฟัง ประกอบกับ นายสรุฒิ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติและเลขานุการคณะกรรมการการเคหะชาติลงนามในหนังสือขอส่งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการการเคหะชาติตามอำนาจหน้าที่เชื่อว่า นายสรุฒิ เป็นผู้สั่งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำหนังสือดังกล่าวส่งให้จำเลยที่ ๔ ในฐานะที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ แม้จำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุม แต่ นายธนต์ สุขมาศ ผู้อำนวยการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณทั่วไปของการเคหะชาติ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๕๔ แฟ้มที่ ๑๓ หน้า ๑๐๑ ถึง ๑๑๘ และเบิกความได้ว่า เมื่อตรวจดูทะเบียนคุมที่หนังสือแล้ว พบว่าหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการการเคหะชาติที่ลงนามโดย นายสรุฒิ รวม ๗ ฉบับ ตามหนังสือ ที่ พม ๕๑๒๑/๓๐๕๓

ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ พม ๕๑๒๑/๑๓๔๘ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ พม ๕๑๒๑/๓๓๕๑
ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ พม ๕๑๒๑/๓๗๐๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ที่ พม ๕๑๒๑/๓๘๐๘
ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ที่ พม ๕๑๒๑/๓๙๕๕ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ และที่ พม ๕๑๒๑/๕๐๖๖
ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ เป็นเรื่อง การเชิญประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติที่ลงนามโดย
นายสรุทธิ และเมื่อตรวจสอบเลขที่หนังสือตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๓๙ ถึง จ. ๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒
และเอกสารหมายเลข จ. ๕๔ แฟ้มที่ ๑๓ หน้า ๑๐๕ ถึง ๑๑๑ พบว่าเลขที่เอกสารตรงกัน แสดงให้เห็นว่า
เอกสารหมายเลข จ. ๕๔ เป็นเรื่อง การเชิญประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เมื่อจำเลยที่ ๔
มิได้เป็นกรรมการในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จึงไม่ปรากฏชื่อจำเลยที่ ๔ ในเอกสารแจ้งทำยฉบับดังกล่าว
เชื่อว่าหนังสือเอกสารหมายเลข จ. ๑๓๙ ถึง จ. ๑๔๕ ไม่ได้จัดทำย้อนหลังเพื่อปรัปรำจำเลยที่ ๑
ส่วนเลขที่ออกของหนังสือที่ส่งให้จำเลยที่ ๔ ไม่เรียงเป็นลำดับนั้น เมื่อตรวจสอบลำดับการออกหนังสือแล้ว
พบว่าเป็นเพียงกรณีเขียนหมายเลขลับที่จาก ๓๑๔๘ เป็น ๑๓๔๘ ซึ่งอาจเป็นความบกพร่อง
ของผู้ออกเลขที่หนังสือไม่ถึงกับเป็นพิรุณ แต่อย่างไรก็ดี ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการจัดทำหนังสือ
ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๓๙ ถึง จ. ๑๔๕ ถึงจำเลยที่ ๔ ในฐานะที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นอกจากนี้
นางอาภรณ์ จันทรา พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับ ๘ ฝ่ายบริหารการเงินและการลงทุน
ทีมเลขานุการของ นางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้การต่อ คตส.
ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ และเบิกความได้ว่าความว่า
เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ ติดต่อทางโทรศัพท์ขอเอกสารโครงการบ้านเอื้ออาทร
เช่น ประกาศการเคหะแห่งชาติ รูปแบบอาคารที่บันทึกข้อมูลในแผ่นซีดี โดยแจ้งว่าเป็นเลขานุการ
ของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ พยานแจ้ง นางชวนพิศ ทราบ นางชวนพิศ
สั่งให้ นางอาภรณ์ สอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องของจำเลยที่ ๑ เกี่ยวกับเรื่องนี้
จำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการ
ของจำเลยที่ ๔ ที่เป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ พยานจึงจัดส่งเอกสารไปให้จำเลยที่ ๕ หลังจากนั้น
ประมาณ ๒ ถึง ๓ เดือน พยานติดตาม นางชวนพิศ ไปที่ห้อง นายประธาน พบจำเลยที่ ๔
และที่ ๕ อยู่ในห้อง นายประธาน แนะนำจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้รู้จักกับ นางชวนพิศ
แม้เอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นเอกสารที่ประชาชนทั่วไปอาจขอรับจากหน่วยงานได้

แต่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอขายโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ มีข้อความระบุว่า ผู้สนใจและผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอ สามารถซื้อแผ่นบันทึกข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย แบบก่อสร้าง ลักษณะองค์ประกอบของชุมชน มาตรฐานสาธารณูปโภคและรูปแบบอาคารในราคาชุดละ ๕,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๓๓ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๙ ดังนี้ เอกสารดังกล่าวจึงมิใช่เอกสารที่มีไว้เพื่อแจกให้แก่ประชาชนเป็นการทั่วไป กรณีจึงต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวที่จะขอเอกสารดังกล่าวจาก นางอาภรณ์ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เมื่อจำเลยที่ ๕ อ้างว่าจำเลยที่ ๔ เป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๓ แจ้ง นางอาภรณ์ ว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ ย่อมทำให้ นางอาภรณ์ เข้าใจว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ ที่จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า หมายเลขโทรศัพท์ที่ นางอาภรณ์ ใช้ติดต่อกับจำเลยที่ ๓ และที่ ๕ แตกต่างจากหมายเลขโทรศัพท์ที่ นางอาภรณ์ แจ้งต่อจำเลยที่ ๓ และ คตส. ทั้งปรากฏว่าหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าวเป็นหมายเลขโทรศัพท์ของ นายอัศศิริ ฉัตรตระกูล นั้น เห็นว่า นางอาภรณ์ จะใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จดทะเบียนในนามของผู้ใดติดต่อกับจำเลยที่ ๓ และที่ ๕ มิใช่สาระสำคัญ แต่สาระสำคัญอยู่ที่ว่า นางอาภรณ์ ได้ใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าวติดต่อกับจำเลยที่ ๓ และที่ ๕ หรือไม่ เมื่อจำเลยที่ ๓ เบิกความรับว่า จำเลยที่ ๓ มีการติดต่อทางโทรศัพท์กับ นางอาภรณ์ จริง และเอกสารที่ขอให้ นางอาภรณ์ ส่งให้จำเลยที่ ๕ เป็นเอกสารของโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงเชื่อสมกับคำเบิกความของ นางอาภรณ์ นางอาภรณ์ ปฏิบัติงานในทีมเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ย่อมต้องติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประจำ นางอาภรณ์ เบิกความว่า โทรศัพท์ติดต่อกับจำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการติดต่องานราชการ ประกอบกับ นางอาภรณ์ เบิกความอีกว่า พยานได้รับการติดต่อจากพนักงานบริษัท ปักจิ้น อุบัน คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด และ นางอาภรณ์ แจ้งพนักงานดังกล่าวว่า หน่วยก่อสร้างโครงการบ้านเอื้ออาทรเต็มแล้ว แต่พนักงานขอเข้าพบ นางชวนพิศ นางชวนพิศ บอกให้พยานอำนวยความสะดวกให้พนักงานประมาณ ๕ คน พยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ เนื่องจากทราบว่าเป็นทีมงานที่ปรึกษารัฐมนตรี และขออนุญาตให้หมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๕ ซึ่งจำเลยที่ ๕ อนุญาตต่อมาพยานให้หมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๕ ไป ภายหลังทราบว่าบริษัทดังกล่าวได้รับอนุมัติ ๑๒,๔๒๐ หน่วย บ่งชี้ว่าจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ จริง เมื่อ นางอาภรณ์ เป็นพนักงานของการเคหะแห่งชาติ

ไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ มาก่อน ย่อมไม่มีเหตุผลใดที่ต้องให้การและเบิกความเพื่อปรักปรำจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เชื่อว่า นางอาภรณ์ ให้การและเบิกความไปตามความเป็นจริง พฤติการณ์ต่าง ๆ ดังวินิจฉัยข้างต้นทำให้เชื่อได้ว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ อย่างไม่เป็นทางการ เมื่อขณะจำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ประชุมมอบนโยบายให้ผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ ต่อมาจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความให้การเคหะแห่งชาติ ดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังมีได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลังจากนั้น การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้การเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้าง โดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท มิใช่เป็นการประกวดราคาหรือแข่งขันราคา การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญา ต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการทั้งหมด โดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดิน ร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุด เพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ ต่อมาวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติ จัดประชุมกับผู้ประกอบการ ซึ่ง นายนิมิตร ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๘๔ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๒๒๔ ถึง ๔๔๙ และเอกสารหมายเลข จ. ๓๑๐ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๒๙๗ ถึง ๓๓๐ กับเบิกความได้ความว่า พยานเป็นเจ้าของบริษัท สยาม ซอยล์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (เอส เอส อี) ขณะเกิดเหตุ บริษัท สยามฯ กับบริษัท พีเจดีซี จำกัด เข้าร่วมดำเนินการก่อสร้างโครงการบ้านเอื้ออาทร กับการเคหะแห่งชาติ โดยใช้ชื่อกิจการร่วมค้าเอสเอสอี - พีเจดีซี ก่อนยื่นเรื่องขอเข้าร่วมโครงการ กับการเคหะแห่งชาติ พยานเคยเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้ประกอบการรายอื่น ๆ เพื่อทราบนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่สำนักงานการเคหะแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ในวันดังกล่าวจำเลยที่ ๑ ซึ่งเจตนายบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ต้องการเร่งดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรให้เสร็จภายในกรอบเวลา ๕ ปี มีผู้ประกอบการแนะนำพยานว่า หากอยากได้งานในโครงการ ผู้ประกอบการจะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของผู้มีอำนาจคนหนึ่ง พยานเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ พยานเคยพบจำเลยที่ ๔ ซึ่งแจ้งพยานว่าให้จ่ายเงินค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร ตลอดจนการเบิกเงินล่วงหน้า และความสะดวกอื่น ๆ โดยคิดจากยอดจำนวนหน่วยที่จะจัดทำโครงการ หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้น ประมาณ ๑ สัปดาห์ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อพยาน แจ้งว่าเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ พยานเจรจาต่อรองราคาผ่านจำเลยที่ ๕ จนได้ข้อยุติว่ากิจการร่วมค้าฯ ยินยอมจ่ายเงินเป็นค่าดำเนินการให้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท พยานเสนอขอหน่วยก่อสร้าง ๔,๐๐๐ หน่วย คิดเป็นเงินที่ต้องจ่ายเป็นค่าดำเนินการ ๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติ นายเสวก และ นายสุรเชษฐ ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการบริษัท เพาเวอร์ไลน์ฯ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๖๕ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๑๔ ถึง ๑๒๑ และเอกสารหมาย จ. ๖๖ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๒๒ ถึง ๑๓๑ ได้ความว่า บริษัท เพาเวอร์ไลน์ฯ เคยยื่นเสนอขอร่วมดำเนินการกับการเคหะแห่งชาติหลายโครงการ แต่ไม่ได้รับการอนุมัติ จนกระทั่งทราบจากผู้ประกอบการโครงการบ้านเอื้ออาทรหลายรายว่า หากต้องการให้ได้รับอนุมัติโครงการจะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๑ และยังได้หมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๔ มาด้วย นายสุรเชษฐ ได้โทรศัพท์ติดต่อจำเลยที่ ๔ โดยแจ้งให้ทราบถึงปัญหาข้อขัดข้องในการเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะเป็นผู้ดำเนินการให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ๔๐,๐๐๐ หน่วย แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน นายสุวิเชียร ที่ปรึกษาบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๗๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๘๐ ถึง ๔๐๗ และเบิกความได้ว่า พยานได้ยินผู้ประกอบการรายอื่นพูดว่า หากต้องการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติ จะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ขอให้ช่วยให้การเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทร สมุทรสาคร ๒ (เลียบบคลองสีวาฬสวัสดิ์) จำเลยที่ ๔ ขอค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท และ นายจิรวุฒิ ศิริวรรณ กรรมการผู้มีอำนาจบริษัท เดวาท ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๖๙ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๒๗๐ ถึง ๒๙๘ และเบิกความได้ว่า เมื่อปี ๒๕๔๗ บริษัท เดวาท ยื่นเสนอต่อการเคหะแห่งชาติ

ขอเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรและได้อนุมัติรับหน่วยก่อสร้าง ๖๐,๐๐๐ หน่วย แต่ยังมีได้ทำสัญญา
เสนอจัดทำโครงการ ต่อมาได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า
หากจะทำโครงการต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ ซึ่งมีความสนิทสนมกับจำเลยที่ ๑ พยานพบจำเลยที่ ๔
เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๔ บอกว่าจะให้จำเลยที่ ๖ ติดต่อกลับไป ต่อมาจำเลยที่ ๖
มาพบพยานที่บริษัทด้วย และแจ้งว่าบริษัท เดว้า อยู่นอกหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับลงวันที่
๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ จึงแจ้งให้บริษัท เดว้า ยื่นเสนอโครงการเข้าไปใหม่ เพื่อให้ได้รับการอนุมัติทำสัญญา
กับการเคหะแห่งชาติ โดยต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่มีการต่อรอง
เหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท นอกจากนี้ นายพิบูลย์ ประธานบริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซีฯ ให้การต่อ คตส.
เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ. ๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๑
ถึง ๑๐๒ ว่า ก่อนที่บริษัท กิจการร่วมค้าฯ จะได้รับอนุมัติโครงการ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑
เรียกประชุมผู้ประกอบการรายใหญ่ประมาณ ๑๐ ราย ให้มาประชุมที่อาคารชั้นทาวเวอร์ ระหว่างประชุม
จำเลยที่ ๑ ชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบว่าโครงการบ้านเอื้ออาทร บริษัทจะต้องมีค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินการ หน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท หากบริษัทใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอ จำเลยที่ ๑
จะพิจารณาให้หน่วยก่อสร้างกับบริษัทผู้ประกอบการ โดยมีจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นคนของจำเลยที่ ๑
เป็นผู้ติดต่อประสานกับผู้ประกอบการเป็นราย ๆ ไป แม้ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ นายพิบูลย์
ให้การต่อคณะทำงานร่วมผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้แทนอัยการสูงสุด ตามบันทึกคำให้การ
เอกสารหมาย จ. ๓๑๔ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๓๖๖ และ ๓๖๗ ว่า จำเลยที่ ๑ ไม่ได้เรียกร้องเงินค่าใช้จ่ายใดๆ
และพยานไม่เคยจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ โดยจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้ติดต่อประสานงาน
และเป็นนายหน้าจัดหาและซื้อขายที่ดินเพื่อเป็นค่าที่ดิน จำเลยที่ ๑ มอบหมายให้จำเลยที่ ๓
เป็นผู้ประสานกับผู้ประกอบการเพื่อรับทราบข้อมูลและปัญหาในการดำเนินงาน จำเลยที่ ๓ ไม่เคยโทรศัพท์
สอบถามพยานเกี่ยวกับเรื่อง การจ่ายเงินค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท พยานไม่ทราบว่าจำเลยที่ ๔
เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๑ ทราบจากผู้ประกอบการว่าจำเลยที่ ๔ เป็นนายหน้าค้าที่ดิน
และพยานทราบจากพนักงานการเคหะแห่งชาติว่าบริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซีฯ ได้รับอนุมัติโครงการ
จากการเคหะแห่งชาติแล้วโดยมิได้ทราบเรื่องจากจำเลยที่ ๕ เหตุที่ให้ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกคำให้การเดิม
เนื่องจากการให้ถ้อยคำตามคำชี้แนะของผู้สอบสวน แต่ก็ยังคงยืนยันว่า มีการกล่าวถึงค่าใช้จ่าย

ในการดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ นายพิบูลย์ ให้การต่อคณะอนุกรรมการไต่สวนตามบันทึกปากคำ เอกสารหมายเลข ๓๑๔ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๓๖๑ ถึง ๓๖๒ ว่า การประชุมที่ตึกชั้นทาวเวอร์จำได้ว่า ภายหลังจากที่จำเลยที่ ๑ พูดยุติและข้อกำหนดเกี่ยวกับการเข้าเสนอราคาแล้วได้ออกจากห้องประชุมดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งมีผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ได้พูดคุยกัน จำได้ว่ามีบุคคลซึ่งเป็นทีมงานภายในห้องคนหนึ่งบอกว่า หากต้องการได้งานเป็นผู้ก่อสร้างบ้านเอื้ออาทรจะต้องจ่ายเงินเป็นค่าดำเนินการและค่าจัดหาที่ดินเป็นเงินหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และให้จ่ายล่วงหน้า พยานเสนอความเห็นว่าการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการที่จะได้รับอนุมัติให้เข้าทำสัญญาก่อน พยานก็สามารถจะจ่ายเงินตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่คนดังกล่าวแจ้งได้ และบริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซีฯ มีความสามารถที่จะก่อสร้างได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ หน่วย ผลจากการประชุมดังกล่าวทำให้บริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซีฯ ได้รับอนุมัติโครงการจากการเคหะแห่งชาติทั้งสิ้น ๑๔,๕๓๗ หน่วย หากพยานดำเนินการจัดหาที่ดินเองก็จะต้องจ่ายเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท ตามที่ได้ตกลงในการประชุม แม้ นายพิบูลย์ ให้การเกี่ยวกับการกระทำของจำเลยที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ แตกต่างจากคำให้การ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ก็ตาม แต่คำให้การดังกล่าวมีสาระสำคัญสอดคล้องตรงกันว่ามี การเรียกประชุมผู้ประกอบการเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร และมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ประกอบการเพื่อดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร หน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท บ่งชี้ว่า มีการเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ประกอบการเพื่อดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรจริง ที่ นายพิบูลย์ ระบุในหนังสือขอความเป็นธรรม และแจ้งความให้เจ้าพนักงานตำรวจลงบันทึกประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน ตามเอกสารหมายเลข ๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ ว่า นายพิบูลย์ ให้การต่อ คตส. ไปด้วยความสับสน วกวน และมีความกดดันเนื่องจากถูกสอบสวนเป็นเวลานานกว่า ๔ ชั่วโมง ประกอบกับมีความเกรงกลัวว่าจะถูกดำเนินคดี เป็นการกล่าวอ้างที่เลื่อนลอย เชื่อว่ามีเจตนาบ้ายเบี่ยงเพื่อช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ เมื่อพิจารณาคำให้การของ นายพิบูลย์ ประกอบคำให้การและคำเบิกความของ นายนิมิตร นายเสวก นายสุวิเชียร และ นายจิรวุฒิ แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ อาศัยช่องทางจากการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่เรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ประกอบกับ นางชดช้อย ประธานกรรมการบริษัท พีบี พงศ์บุญ อินเตอร์เทรด จำกัด และบริษัท ไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า

เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาพบพยานที่บริษัท ไมวานาฯ แจ้งว่ามีที่ดินแปลงสมุทราปราการ (บางนา) เนื้อที่ ๑๐๖ ไร่ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา เสนอให้บริษัท ไมวานาฯ ซื้อในราคาไร่ละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีคำดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท พยานปฏิเสธเนื่องจากบริษัท ไมวานาฯ อยู่ระหว่างการฟื้นฟูสถานะทางการเงิน จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าจะไปคุยกับเจ้าของที่ดินเพื่อขอให้จ่ายเงินค่าดำเนินการแทนบริษัท ไมวานาฯ ต่อมาพยานพบ นางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรศนกุล เจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมในที่ดิน จึงทราบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวติดภาระหนี้กับสถาบันการเงิน นางสาวรุ่งทิพย์ ยินยอมจะจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๐ บอกพยานว่าจะนำเงินจำนวนดังกล่าวไปมอบให้ผู้ใหญ่ที่สามารถให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้บริษัท ไมวานาฯ จัดทำบ้านเอื้ออาทรโครงการสมุทราปราการ (บางนา) ได้ พยานทราบภายหลังว่าเป็นจำเลยที่ ๑ เนื่องจากหลังจากที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการจากบริษัท ไมวานาฯ และชำระเงินค่าที่ดินแปลงสมุทราปราการ (บางนา) ให้บริษัท ไมวานาฯ แล้ว จำเลยที่ ๑ ติดต่อทางโทรศัพท์ทวงถามเงินค่าตอบแทนที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติซื้อโครงการหลายครั้ง จึงทราบว่าเงินดังกล่าวจะต้องนำไปจ่ายให้จำเลยที่ ๑ โดยแบ่งออกเป็นสองส่วน และทราบจากจำเลยที่ ๑๐ ว่า เงิน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ต้องจ่ายให้จำเลยที่ ๑ ส่วนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต้องจ่ายให้จำเลยที่ ๑ หลังจากบริษัท ไมวานาฯ ได้รับเงินค่าที่ดินจากการเคหะแห่งชาติแปลงสมุทราปราการ (บางนา) แล้ว วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑๐ ติดต่อทางโทรศัพท์แจ้งให้ส่งจ่ายเช็คระบุชื่อ นายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และ นายจุลเกียรติพงษ์เรืองรอง เป็นเงิน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท และส่งจ่ายเช็คเงินสด ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ ติดต่อทางโทรศัพท์ทวงถามเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานแจ้งจำเลยที่ ๑ ว่าเงินเรียบร้อยแล้ว ให้มารับได้เลย จำเลยที่ ๑ บอกว่าจะให้คนมารับเช็คที่บริษัท ไมวานาฯ ซึ่งได้กำหนดนัดหมายวันเวลาที่มารับเช็ค เมื่อถึงวันกำหนดนัด จำเลยที่ ๑ ติดต่อทางโทรศัพท์แจ้งว่าจะให้ผู้หญิงคนหนึ่งมารับเช็ค ต่อมาผู้หญิงคนหนึ่งมาแสดงตัวให้ทราบว่าตนได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๑ ให้มารับเช็ค พร้อมทั้งได้ยื่นโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้พยานพูดกับจำเลยที่ ๑ ด้วย เมื่อพยานพูดกับจำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๑ ได้ยืนยันกับพยาน พยานจึงมอบเช็คเงินสด ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับผู้หญิงคนดังกล่าวไป โดยพยานไม่ทราบชื่อและชื่อสกุลของผู้หญิงคนนั้น เห็นว่า นางชดช้อย เปิกความถึงความเป็นมา

ในการซื้อที่ดินแปลงสมุทรปราการ (บางนา) โดยมีจำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้แนะนำจนมีการนำที่ดินแปลงดังกล่าวไปเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติและได้รับอนุมัติโครงการ ซึ่งต่อมาเมื่อได้รับเงินค่าที่ดินจึงส่งจ่ายเช็คให้ นายทรงศักดิ์ และ นายจุลเกียรติ กับส่งจ่ายเช็คเงินสด ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบให้ผู้หญิงคนหนึ่งตามที่จำเลยที่ ๑ แจ้งไว้ ซึ่งคำเบิกความของ นางชดช้อย เป็นไปตามลำดับชั้นตอน แม้ นางชดช้อย ไม่ได้พบจำเลยที่ ๑ โดยตรงก็ตาม แต่ผู้หญิงที่มารับเช็คจาก นางชดช้อย ได้โทรศัพท์ติดต่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งหากบุคคลที่ นางชดช้อย ติดต่อทางโทรศัพท์ไม่ยืนยันว่าเป็นจำเลยที่ ๑ ย่อมไม่มีเหตุผลใดที่ นางชดช้อย จะมอบเช็คเงินสดจำนวนสูงถึง ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้บุคคลซึ่งไม่เคยรู้จักกันมาก่อนรับไป และ นางสาวรุ่งทิพย์ เจ้าของที่ดินให้การตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๖๓ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๘๕ ถึง ๘๙ และเบิกความได้ว่า พยานขอให้ นางชดช้อย ดำเนินการเรื่อง ชำระเงินให้ผู้ใหญ่เป็นค่าดำเนินการให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และค่านายหน้าให้จำเลยที่ ๑๐ ร้อยละ ๓ ต่อมาพยานทราบว่า นางชดช้อย ชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้ใหญ่และค่านายหน้าให้จำเลยที่ ๑๐ แล้ว คำให้การและคำเบิกความดังกล่าวสอดคล้องกับคำเบิกความของ นางชดช้อย เชื่อว่ามีการเรียกรับเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรจากนางชดช้อย ที่จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า เช็คตามเอกสารหมายเลข จ. ๖๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๕๓ ระบุว่าจ่ายค่านายหน้าที่ดินแทน K.อี ซึ่งหมายถึง นางรุ่งทิพย์ ทำนองว่าเป็นการจ่ายค่านายหน้าที่ดินซึ่งเป็นสิทธิของจำเลยที่ ๑๐ นั้น เห็นว่า หากเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นค่านายหน้าจริง ก็ไม่จำเป็นต้องแยกส่งจ่ายเช็คเป็นสองฉบับต่างหากจากเงิน จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ทั้ง นางอมลวรรณ สนธิสมบัติ รองผู้จัดการบริการลูกค้า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประตูน้ำ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖ ว่า เช็ค ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถูกนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๗ และจำเลยที่ ๖ รับมอบอำนาจจากจำเลยที่ ๗ ทำรายการโอนเงินจากบัญชีดังกล่าวไปเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท และ นางชดช้อย เบิกความตอบนายจำเลยที่ ๔ และที่ ๑๔ ว่า การจ่ายเงินตามเช็คได้บันทึกเข้าบัญชีบริษัททั้งหมด มีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชีได้รับอนุญาต แล้วนำส่งต่อทางราชการ บริษัทไม่ถูกตรวจสอบหรือดำเนินคดีจากการจ่ายเงินเหล่านี้ จึงเป็นเหตุผลที่มีการระบุไว้ในเอกสารหมายเลข จ. ๖๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๕๓ ว่า จ่ายค่านายหน้าที่ดินแทน K.อี เพราะหากระบุว่าเป็นค่าสินบน ย่อมไม่อาจนำไปแสดงเป็นค่าใช้จ่าย

ในการคำนวณเพื่อยืนยันแบบแสดงรายการเสียภาษีได้ แม้ว่า นางชดช้อย ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๑๐ ก่อนที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ นางชดช้อย ให้การว่า กิจกรรมร่วมค้าฯ เคยยื่นเสนอโครงการสมุทรปราการ (บางนา) และโครงการลาดกระบัง ๒ (ประชาพัฒนา) แต่เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นจำเลยที่ ๑ กิจกรรมร่วมค้าฯ จึงได้รับเล่มโครงการทั้งสองกลับมา ต่อมากิจกรรมร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนोजัดทำโครงการและได้รับการอนุมัติโครงการในขณะที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๖๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๒๒ คำเบิกความของ นางชดช้อย จึงมีน้ำหนักรับฟัง นอกจากนี้ นางปิยะศิริ นาโคศิริ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและพัฒนาที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๒๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๔๒๐ ว่า นายชาฮ์น บินยาขอบ ผู้แทนจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์ติดต่อพยานได้ความว่า เรื่องของจำเลยที่ ๑๑ ที่ยื่นไว้ช่วงเช้ามีการเคลียร์กับจำเลยที่ ๑ แล้ว ขอให้เตรียมเอกสารไว้ จำเลยที่ ๑ จะประสานมายังจำเลยที่ ๒ ประธานคณะกรรมการพิจารณากลับกรอง ต่อมาจำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการกลับกรองที่ประชุมมีมติอนุมัติกรอบ ๗,๕๐๐ หน่วย ซึ่ง นายชาฮ์น ให้การตามบันทึกคำให้การเอกสารหมายเลข จ. ๖๑ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑ ถึง ๗ สอดคล้องกับคำให้การของ นางปิยะศิริ ว่า การประสานงานกับการเคหะแห่งชาติติดต่อด้านนโยบายกับ นางปิยะศิริ และการประสานงานกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๓ และ นางปรารถนา พรประภา ซึ่งทำงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ ทำให้คำให้การของ นางปิยะศิริ ที่ได้รับการบอกเล่าจาก นายชาฮ์น รับฟังได้ อันเป็นการบ่งชี้ว่าจำเลยที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุมัติให้ผู้ประกอบการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร นอกจากนี้ ทางไต่สวนยังได้ความจาก นายเสวก ประธานกรรมการบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) นายสุรเชษฐ รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร พนักงานบริษัท ไข่น้ำหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กรรมการกิจกรรมร่วมค้าเอสเอสอี - พีเจดีซี และ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า การอนุมัติโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวก แม้ผู้ประกอบการบางราย ยกเว้นบริษัท ธนาฯ จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างไปแล้ว

ตั้งแต่วันที่ ๑๗ และ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กับวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ ก็ตาม แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ เปลี่ยนหลักเกณฑ์โครงการบ้านเอื้ออาทร โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันมูลค่าร้อยละ ๕ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติแล้ว จึงต้องวางหลักประกันก่อน จึงจะได้รับเงินล่วงหน้า ทั้ง นางอาภรณ์ ให้การต่อ คตส. ตามบันทึกคำให้การ เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ ว่า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ส่งโทรสารเอกสารเกี่ยวกับผู้ประกอบการที่มีจำนวนหน่วย มูลค่างาน เงินเบิก เงินล่วงหน้า จำนวนหน่วยที่ผูกพัน ตามสัญญาโครงการบ้านเอื้ออาทรรวมกันประมาณ ๘๕ รายให้พยาน เมื่อพยานได้รับโทรสารแล้วได้นำเรียน นางชวนพิศ นางชวนพิศ สั่งให้พยานจัดพิมพ์ตารางระบุรายละเอียดการเบิกเงินล่วงหน้า จำนวนหน่วย จำนวนเงิน เสนอลงนาม เหตุที่พยานพิมพ์ตารางสรุปรายละเอียดรายชื่อผู้ประกอบการในเอกสารดังกล่าว ๔๒ ราย เนื่องจากโทรสารที่ส่งการมานั้น ปรากฏหมายเหตุว่าบริษัทที่เหลือนั้นยังขาดหลักประกันกลุ่ม ผู้ประกอบการที่จะลงนามในสัญญารอบที่สอง พยานจึงได้พิมพ์ไปเพียง ๔๒ ราย ตามบันทึกสั่งพยานส่งเอกสารที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติลงนามแล้วทางโทรสารไปยังสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อพยานแจ้งให้แก้ไขตัวเลขเงินเบิกล่วงหน้าในลำดับที่ ๒๑ ชื่อจำเลยที่ ๑๓ (บริษัท พรินซิเพค ไทย จำกัด) จาก ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และลำดับที่ ๔๒ ชื่อบริษัท เดววา จาก ๔๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้น พยานได้รายงานให้ นางชวนพิศ ทราบ ซึ่งตามตารางการเบิกเงินล่วงหน้ามีชื่อจำเลยที่ ๑๑ (บริษัท พาสทิญา ไทย จำกัด) จำเลยที่ ๑๓ บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) บริษัท กิจการร่วมค้าพีซีซี จำกัด กิจการร่วมค้าเอสเอสอี - พีเจดีซี บริษัท ไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด กิจการร่วมค้าชินเท็ค - ไมวาน และบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ด้วย เมื่อจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงหน้าห้องของจำเลยที่ ๑ ย่อมเป็นเหตุให้เชื่อได้ว่า จำเลยที่ ๑ ต้องเป็นผู้สั่งการเกี่ยวกับการจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการ และเมื่อจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๔ แสดงออกว่าเป็นที่ปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ประกอบกับมีการเรียกเงินจำนวนมากจากผู้ประกอบการหลายรายเกี่ยวพันกับโครงการบ้านเอื้ออาทรที่อยู่ในการกำกับดูแลของจำเลยที่ ๑ แล้ว ลำพังจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการได้เอง การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๗

จึงมีลักษณะเป็นขบวนการ เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ ต้องรู้เห็นถึงการกระทำของจำเลยที่ ๔ ด้วย องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงข้างมาก เห็นว่า พยานหลักฐานทางไต่สวนฟังเป็นความจริงได้ว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจู่ใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้เข้าทำสัญญาตามฟ้อง การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นความผิดตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ปัญหาอื่นในข้อนี้อีก เพราะไม่ทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลง อุทธรณ์จำเลยที่ ๑ ข้อนี้ ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ข้อสุดท้ายมีว่า ศาลมีอำนาจริบเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดและให้ชำระเป็นเงินแทนมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และ ๔๔ หรือไม่ โดยจำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เป็นเวลาภายหลังการกระทำที่อ้างว่าเป็นความผิด ส่วนถ้อยคำที่ใช้ในมาตรา ๔๒ และ ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ คือ การริบทรัพย์สิน ซึ่งเป็นโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๕) ไม่ใช่การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินที่เป็นมาตรการทางแพ่ง จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดที่ไม่มีบทบัญญัติให้ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สิน ศาลจึงไม่มีอำนาจสั่งให้ริบเงินหรือสั่งให้จำเลยที่ ๑ ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าสิ่งที่ศาลสั่งริบได้นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงเอกฉันท์ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งขณะนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังไม่มีผลใช้บังคับ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่มีบทเฉพาะกาลให้นำมาตรา ๔๒ และ ๔๓ มาใช้บังคับแก่การริบทรัพย์สินในการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใช้บังคับ กรณีจึงไม่อาจนำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๒ และ ๔๓ มาใช้บังคับเพื่อรับเงินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดคดีนี้ได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ อย่างไรก็ตาม การริบทรัพย์สินเป็นโทษสถานหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๕) ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน เมื่อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า บทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้น ๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น กรณีจึงต้องนำประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับแก่การริบทรัพย์สิน ซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำความผิด ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า ในการริบทรัพย์สิน นอกจากศาลจะมีอำนาจริบตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ (๒) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยได้กระทำความผิด เมื่อเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก ได้มาเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ดังวินิจฉัยข้างต้น แม้โจทก์ไม่ได้อ้างถึงประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ (๒) แต่เมื่อโจทก์ มีคำขอให้ริบเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงมีอำนาจ ริบเงินจำนวนนั้นตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ ทั้งต้องปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องและเป็นเหตุอยู่ในส่วนลักษณะคดี อันมีผลถึงจำเลยอื่นที่ไม่ได้อุทธรณ์ด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๓ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำเลยที่ ๑ ผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบพร้อมดอกเบี้ย ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น เห็นว่า บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นมาตรการเพื่อบังคับให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งริบ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๔ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับ วิธีสืบพยาน ซึ่งบัญญัติเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะและมีผลใช้บังคับ ในขณะที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีนี้ จึงนำบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมาใช้บังคับให้จำเลยที่ ๑ ส่งเงินที่ริบโดยชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงิน ที่ศาลสั่งริบพร้อมดอกเบี้ยได้ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยมาขึ้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วยในผลอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์มีว่า เงิน จำนวน ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่บริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ ออกเช็คส่งจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๗ เป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอันพึงรับ และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าสิ่งที่ศาลสั่งรับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และ ๔๔ หรือไม่ โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า บริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ มีโครงการอื่นที่สำคัญเกี่ยวกับการเคหะแห่งชาติอีกหลายโครงการ เช่น โครงการบ้านเอื้ออาทรนครราชสีมา (ห้วยทะเล) และโครงการก่อสร้างที่โอนมาจากบริษัท เอส. เอ็ม.เอ. ดีเวลลอปเม้นท์ กรุ๊ป จำกัด ซึ่งเคยได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๔๐,๐๐๐ หน่วย นอกจากนี้ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ กับบริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ มีความเกี่ยวพันกันจนต้องจ่ายเงินเป็นจำนวนมากถึง ๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ และที่อ้างว่า เงิน จำนวน ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการร่วมกันทำธุรกิจนำเข้ารถเมล์ เอ็น จี วี นั้น ทางไต่สวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงถึงการนำเข้า และมีการดำเนินการถึงขั้นตอนใด จึงเป็นพิรุธ ประกอบกับการกู้ยืมเงินก็ไม่มีหลักประกัน เชื่อว่าเงินดังกล่าวสัมพันธ์กับเงินสินบนที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกให้กับโครงการบ้านเอื้ออาทรของบริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงข้างมาก เห็นว่า นายหยาง จิน เหลียง กรรมการบริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ ให้การตามบันทึกคำให้การ เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๕๑ ถึง ๓๗๕ ว่า บริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ และบริษัทอื่นร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ๖ โครงการ ซึ่งได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ กับพวก ยื่นเรื่อง ขอเบิกเงินค่าที่ดินงวดที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนกันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๕ โครงการ คือ โครงการบ้านเอื้ออาทรนครราชสีมา (ห้วยทะเล) จำนวน ๑๔,๖๔๒,๔๘๘ บาท โครงการบ้านเอื้ออาทรบางขุนเทียน ๑ จำนวน ๒๗,๕๐๙,๕๘๐ บาท โครงการบ้านเอื้ออาทรบางขุนเทียน ๒ จำนวน ๔๐,๑๙๙,๗๓๘ บาท โครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรสาคร ๒ (เลียบคลองสี่วาพาสวัสดิ์) จำนวน ๑๙,๒๑๔,๗๔๑ บาท และโครงการบ้านเอื้ออาทรลำปาง (ตันธงชัย) จำนวน ๑๕,๑๖๗,๒๔๒ บาท การเคหะแห่งชาติอนุมัติและบริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ กับพวก ได้รับเงินค่าที่ดินครบถ้วนแล้ว ยกเว้นโครงการบ้านเอื้ออาทรลำปาง (ตันธงชัย) เพียงโครงการเดียวที่ยังไม่ได้รับเงินจากการเคหะแห่งชาติ โดยได้รับเงินจากการเคหะแห่งชาติเมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๙ และ นางไพลิน เนียรภาค ผู้อำนวยการกองการเงิน การเคหะแห่งชาติ ให้การตามบันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๔๑๔ ว่า การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินให้บริษัท ไข่น้ำ หั่วฟงฯ ๕ โครงการ

ได้แก่ โครงการบ้านเอื้ออาทรห้วยทะเล ๒ จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่รวม ๕๘ ไร่ ๑ งาน ๔๘ ตารางวา ราคาไร่ละ ๖๙๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐,๒๗๕,๓๐๐ บาท ตามสัญญาร่วมดำเนินการ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ และชำระค่าที่ดินร้อยละ ๖๐ ของเงินค่าที่ดินในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ เป็นเงิน ๒๔,๑๖๕,๑๘๐ บาท โดยส่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ส่วนที่เหลือแบ่งชำระตามงวดงาน โครงการบ้านเอื้ออาทรบางขุนเทียน ๒ เนื้อที่รวม ๔๔ ไร่ ๓ งาน ๑ ตารางวา ราคาไร่ละ ๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๙,๖๔๓,๖๒๕ บาท ตามสัญญาร่วมดำเนินการ ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ และชำระค่าที่ดินร้อยละ ๖๐ ของเงินค่าที่ดินในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ จำนวนเงิน ๖๕,๗๘๖,๑๗๕ บาท โดยส่งจ่ายเช็คธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาลองจัน ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๘ ส่วนที่เหลือแบ่งชำระตามงวดงาน โครงการบ้านเอื้ออาทรบางขุนเทียน ๑ เนื้อที่รวม ๓๗ ไร่ ๑ งาน ๗๑.๒ ตารางวา ราคาไร่ละ ๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๙๑,๖๙๘,๖๐๐ บาท ตามสัญญาร่วมดำเนินการลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ และชำระค่าที่ดินร้อยละ ๗๐ ของเงินค่าที่ดินในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์เป็นเงิน ๖๔,๑๘๙,๐๒๐ บาท โดยส่งจ่ายเช็คธนาคารนครหลวงไทยฯ สาขาลองจัน ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ส่วนที่เหลือแบ่งชำระตามงวดงาน โครงการบ้านเอื้ออาทร (ตันธงชัย) จังหวัดลำปาง เนื้อที่รวม ๙๔ ไร่ ๒ งาน ๐๖ ตารางวา ราคาไร่ละ ๕๖๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐,๒๗๕,๓๐๐ บาท ตามสัญญาร่วมดำเนินการ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๘ ชำระค่าที่ดินร้อยละ ๗๐ ของเงินค่าที่ดินในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ เป็นเงิน ๓๗,๐๔๙,๘๘๐ บาท แต่เนื่องจากบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ โอนที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ ลำช้าเป็นเวลา ๑๙ วัน การเคหะแห่งชาติจึงหักค่าปรับ ๓๐๔,๐๐๐ บาทไว้ โดยส่งจ่ายเช็คธนาคารนครหลวงไทยฯ สาขาลองจัน ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๓๖,๗๔๕,๘๘๐ บาท ส่วนที่เหลือแบ่งชำระตามงวดงาน และโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรสาคร (คลองสีว่าพาสวัสดิ์) เนื้อที่รวม ๓๐ ไร่ ๒ งาน ๙๓.๕ ตารางวา ราคาไร่ละ ๒,๐๘๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๔,๐๔๙,๑๓๕ บาท ตามสัญญาร่วมดำเนินการ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ชำระค่าที่ดินร้อยละ ๗๐ ของเงินค่าที่ดินในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ เป็นเงิน ๔๔,๘๓๔,๓๙๔.๕๐ บาท โดยส่งจ่ายเช็คธนาคารนครหลวงไทยฯ สาขาลองจัน ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ส่วนที่เหลือแบ่งชำระตามงวดงาน ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า บริษัท ไชน่า หัวฟงฯ ทำโครงการบ้านเอื้ออาทรยื่นต่อการเคหะแห่งชาติหลายโครงการและได้รับเงินค่าที่ดินบางส่วน

ของโครงการดังกล่าวจากการเคหะแห่งชาติแล้ว ประกอบกับ นายอเนก พัฒนสุขขันธ์ ซึ่งเคยเป็นที่ปรึกษาบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ เบิกความว่า พยานไม่เคยกู้ยืมเงิน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ พยานไม่เคยรู้จักจำเลยที่ ๗ ซึ่งแตกต่างจากคำให้การของ นายหยาง ดังกล่าวข้างต้นว่า พยานมอบเช็คธนาคารกรุงไทยฯ สาขาบางจาก สั่งจ่ายเงิน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ นายหวาง จำชื่อและชื่อสกุลไม่ได้ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ และกู้ยืมเงินจากพยาน สัญญากู้ยืมทำระหว่างพยานกับเลขานุการของ นายหวาง เมื่อพิจารณาสัญญากู้ยืมเงินท้ายบันทึกคำให้การของ นายหยาง เอกสารหมายเลข จ. ๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ แล้ว ปรากฏว่าจำเลยที่ ๗ เป็นผู้กู้ หาก นายอเนก หรือหวาง เป็นผู้กู้ยืมเงินจาก นายหยาง แล้ว ย่อมไม่มีเหตุผลใดที่จำเลยที่ ๗ ต้องเป็นผู้กู้แทน นายอเนก ทั้งการกู้ยืมเงินดังกล่าวไม่มีหลักประกันซึ่งเป็นการผิดปกติวิสัยของการให้กู้ยืมเงินจำนวนมาก ไม่เชื่อว่า นายหยาง และจำเลยที่ ๗ กู้ยืมเงิน จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวจริง แต่เชื่อว่าเป็นการจ่ายเงิน จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๗ เพื่อตอบแทนข้อตกลงในการผลักดันโครงการบ้านเอื้ออาทรของบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ โครงการอื่นนอกจากโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรสาคร ๒ (เลียบคลองสี่วาฬสวัสดิ์) เงิน จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นเงินที่สัมพันธ์กับเงินสินบนที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกให้กับโครงการบ้านเอื้ออาทรอื่นของบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ เงินดังกล่าวจึงเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดที่ศาลมีอำนาจจับได้ และเมื่อทางไตสวนเชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าการติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ จึงต้องร่วมชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ อุทธรณ์โจทก์ฟังขึ้น

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ และมาตรา ๒๒๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งมีผลให้กรณีที่ต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและมีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือบทกฎหมายอันขัดแย้ง ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละสามต่อปี และในกรณีหนี้เงินให้คิดดอกเบี้ยผิพนัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี เว้นแต่เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ต้องร่วมกันรับผิดชอบจึงต้องเป็นไปตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่

ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

พิพากษาแก้เป็นว่า ไม่ปรับบทตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ แต่ให้ปรับบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ (๒) รับเงิน ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงิน ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่รับชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งรับภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันอ่านคำพิพากษานี้ หากจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไม่ชำระเงินภายในระยะเวลากำหนด ต้องชำระดอกเบี้ย อัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนนับแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป กว่าชำระเสร็จ แต่อัตราดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ หากกระทรวงการคลังออกพระราชกฤษฎีกา ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ให้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยไปตามนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ โดยให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ ร่วมกันชำระเงินแทนตามมูลค่าเพิ่มขึ้นอีก คนละ ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดไว้ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นางนุจรินทร์ จันทรพรายศรี

นายลาซิต ไชยอนงค์

นายอิศม์ อินทุฤติ

นายกีกก้อง สมเกียรติเจริญ

นายชัยเจริญ ดุษฎีพร

นายเทพ อิงคสิทธิ์

นางวาสนา หงส์เจริญ

นายแรงรณ ปริพนธ์พนพิสุทธิ์

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง